PATVIRTINTA
Šiaulių miesto savivaldybės tarybos
2022 m. gruodžio d. sprendimu Nr. T-

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS GAISRŲ PREVENCIJOS 2023–2025 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės gaisrų prevencijos 2023–2025 metų programa (toliau – Programa) siekiama gerinti gaisrinės saugos būklę Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – savivaldybė), veiksmingai mažinti riziką gaisrams kilti mieste, gyventojams nukentėti ar žūti gaisruose, kelti visuomenės savisaugos kultūros lygį gaisrinės saugos srityje.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymu, Gaisrų prevencijos veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2021 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. 1-V-607 „Dėl Gaisrų prevencijos veiksmų plano patvirtinimo“, Savivaldybės gaisrų prevencijos programos rengimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2021 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 1V-851 „Dėl Savivaldybės gaisrų prevencijos programos rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“, ir kitais priešgaisrinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais.

3. Programos paskirtis – nustatyti valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų kompleksinius ir koordinuotus veiksmus ir priemones gaisrų prevencijai vykdyti savivaldybėje į prevencinę veiklą įtraukiant tokias savivaldybės bendruomenės socialines grupės, kaip mokykla, šeima, bendruomenė.

4. Programa sudaroma 3 metams, Programą tvirtina Šiaulių miesto savivaldybės taryba (toliau – Savivaldybės taryba), rengia ir įgyvendina Programos vykdytojai – Šiaulių miesto savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD prie VRM) Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba.

5. Esamos priešgaisrinės saugos būklės savivaldybėje analizė.

Gaisrinės saugos būklę atspindi gaisrų statistika. Didžiausias gaisrų skaičius per pastaruosius 20 metų savivaldybės teritorijoje buvo 2006 m. – 683 gaisrai, mažiausias 2021 m. – 170 gaisrų. Toliau pateikiama pastarųjų 3 metų gaisrų statistika.

Gaisrų Šiaulių miesto savivaldybėje statistika 2019–2021 m.

	2019 m.		2020 m.		2021 m.	
	Bendras gaisrų skaičius vnt.	Nuo bendro gaisrų skaičiaus proc.	Bendras gaisrų skaičius vnt.	Nuo bendro gaisrų skaičiaus proc.	Bendras gaisrų skaičius vnt.	Nuo bendro gaisrų skaičiaus proc.
Gaisrų skaičius atvirose teritorijose	121	41,87	62	34,07	33	19,41
Gaisrų skaičius gyvenamosios paskirties pastatuose	40	13,84	50	27,47	42	24,71
Gaisrų skaičius pagalbinio ūkio paskirties pastatuose	8	2,77	5	2,75	6	3,53

Gaisrų skaičius transporto priemonėse	35	12,11	17	9,34	29	17,06
Gaisrų skaičius gamybinės paskirties pastatuose	4	1,38	5	2,75	3	1,76
Gaisrų skaičius kituose objektuose (šiukšlių konteineriai, šiukšlės, apleisti pastatai ir pan.)	81	28,03	43	23,63	57	33,53
Bendras gaisrų skaičius	289	100	182	100	170	100

Pagal gaisrų statistiką dažniausiai gaisrai kyla atvirose teritorijose, gyvenamosios paskirties pastatuose ir kituose objektuose (komunalinių atliekų konteineriai, šiukšlių dėžės, apleisti pastatai). Gaisrams atvirose teritorijose (pievos, ražienos) kilti didelę įtaką turi sausringi orai. Šių gaisrų pagrindinė priežastis yra neatsargus žmogaus elgesys su ugnimi, tyčinis žolės deginimas. Gaisrai atliekų konteineriuose dažniausiai kyla dėl į juos supiltų neatvėsintų pelenų, įmestų neužgesintų nuorūkų.

Pagrindinės gaisrų priežastys 2019–2021 metais

Priežastys	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Krosnių, židinių ir dūmtraukių gedimai, įrengimo bei eksploatavimo reikalavimų pažeidimai	12	17	21
Pašalinis ugnies šaltinis	173	81	54
Neatsargus rūkymas	10	12	3
Elektros įrenginių, prietaisų, elektros instaliacijos gedimai, įrengimo bei eksploatavimo taisyklių pažeidimai	20	23	25
Transporto priemonių gedimai	30	13	26
Neatsargus žmogaus elgesys su ugnimi	16	15	13

Gyvenamosios paskirties pastatuose apie 35 proc. kylančių gaisrų sudaro suodžių užsidegimas dūmtakyje ar dūmtraukyje. Dažniausia šių gaisrų priežastis – krosnių, židinių, dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų pažeidimai. Kitos dažnos gyvenamosios paskirties pastatuose kylančių gaisrų priežastys yra elektros instaliacijos ir elektros prietaisų gedimai, neatsargus žmogaus elgesys su ugnimi, neatsargus rūkymas.

Žmonių žūčių gaisruose tendencijos: 50 proc. žmonių žūsta gyvenamosiose patalpose; 75 proc. tragiškų gaisrų kyla dėl žmonių kaltės – neatsargaus rūkymo ir neatsargaus elgesio su ugnimi; daugiausia žmonių gyvybių nusineša gaisrai, kilę šaltuoju metų laiku ir naktį.

Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje 2019–2021 m. gaisruose žuvo 4 žmonės.

2019 m. gaisruose traumuoti buvo 2 žmonės, 2020 m. – 6, 2021 m. – 2 žmonės.

Išskiriamos pagrindinės probleminės sritys, turinčios įtakos gaisrams kilti:

– socialinės asmenų grupės: senyvo amžiaus žmonės, socialiai remtini, asocialūs asmenys;

– žalingi žmonių įpročiai: rūkymas, alkoholis ar kitų svaigiųjų medžiagų vartojimas;

– ekonominiai veiksniai. Dėl sunkios materialinės padėties gyventojai nesirūpina priešgaisrine sauga gyvenamuosiuose būstuose: nekeičia pasenusios elektros instaliacijos, neremontuoja krosnių ir dūmtraukių, neįsirengia žaibolaidžių, autonominių dūmų signalizatorių ir kt.;

– gamtinės oro sąlygos, stichiniai veiksniai: sausra, žaibas;

– apleisti objektai ir teritorijos: nenaudojami ir apleisti pastatai, netvarkomos, nešienaujamos atviros teritorijos.

II SKYRIUS
TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Pagrindiniai Programos tikslai:

6.1. sukurti teritorinių valstybės institucijų padalinių ir savivaldybės institucijų ir įstaigų gaisrų prevencijos organizavimo mechanizmą siekiant išvengti gaisrų ir juose nukentėjusių asmenų;

6.2. vykdyti kompleksinę ir koordinuotą gaisrų prevenciją savivaldybėje įtraukiant bendruomenės socialines struktūras, nevyriausybines organizacijas.

7. Pagrindiniai Programos uždaviniai šiems tikslams pasiekti:

7.1. organizuoti gaisrų prevencinę veiklą savivaldybėje;

7.2. nustatyti dažniausias gaisro kilimo grėsmes gyventojų būstuose ir jas užkardyti;

7.3. skleisti gaisrinės saugos žinias, ugdyti miesto gyventojų saugaus elgesio įpročius.

8. Prioritetinės prevencijos priemonių sritys:

8.1. gyventojų švietimo priešgaisrinės saugos srityje stiprinimas formuojant visuomenės tinkamą požiūrį į saugią gyvenseną ir saugos kultūrą;

8.2. miesto gyventojų saugaus elgesio įpročių gyvenamojoje aplinkoje formavimas, skatinimas laikytis priešgaisrinės saugos, miesto tvarkymo ir švaros taisyklių;

8.3. prevencinių priemonių organizavimas vaikams ir jaunimui siekiant suformuoti tinkamus įgūdžius saugiai elgtis ir veikti gresiant ar susidarius ekstremaliajam įvykiui;

8.4. pastatų, patalpų priešgaisrinės būklės vertinimas, priemonių, leidžiančių kuo anksčiau aptikti gaisrą mažinant užsidegimo riziką ir švelninat gaisro pasekmes, įdiegimas;

8.5. savivaldybės gyventojams: vienišiems, senyvo amžiaus, neįgaliems asmenims ir auginantiems nepilnamečius vaikus asmenims, turintiems specialių poreikių ir gyvenančių riziką keliančiuose gyvenamuosiuose būstuose, pagalbos teikimas jų naudojamiems netvarkingiems šildymo, elektros įrenginiams suremontuoti;

8.6. gaisrų kilimo grėsmių atvirose teritorijose nustatymas ir jų užkardymas;

8.7. sąlygų operatyviai teikti priešgaisrinės saugos pagalbą gresiant ar kilus gaisrui gyvenamojoje aplinkoje sudarymas: užtikrinti priešgaisrinės ir kitų civilinės saugos pajėgų technikos privažiavimą prie pastatų, vandens tiekimą gaisrams gesinti ir laisvą priėjimą prie vandens šaltinių (gaisrinių hidrantų, rezervuarų, dirbtinių ir gamtinių vandens telkinių ir pan.).

III SKYRIUS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

9. Programa įgyvendinama:

9.1. pagal sudarytą Šiaulių miesto savivaldybės gaisrų prevencijos 2023–2025 metų priemonių planą (toliau – Planas; pridedama). Plane nustatyti priemonių vykdytojai, priemonių įgyvendinimo terminai, priemonės įgyvendinimo vertinimo kriterijai ir jų reikšmės (laukiami rezultatai), lėšų poreikis kiekvienais kalendoriniais metais, jei priemonė trunka ilgiau nei vienus metus;

9.2. iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (ar) savivaldybės biudžete atitinkamoms institucijoms ir įstaigoms, atsakingoms už Programos priemonių įgyvendinimą, patvirtintų bendrųjų asignavimų ir lėšų, iš kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų.

10. Programos įgyvendinimą pagal Planą koordinuoja ir kontroliuoja Savivaldybės administracijos direktorius ir PAGD prie VRM Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba.

11. Programos įgyvendinimas vertinamas:

11.1. periodiškai kasmet įvertinus įvykdytas Plane kalendoriniais metais numatytas priemones, gautus rezultatus, jų poveikį siekiant išvengti gaisrų ir juose nukentėjusių asmenų bei atlikus tų metų priešgaisrinės saugos būklės savivaldybėje analizę;

11.2. galutinai ją pabaigus įgyvendinti ir įvertinus įgyvendintos Programos gautus rezultatus gerinant priešgaisrinės saugos būklę savivaldybėje.

12. Plano įgyvendinimo administravimas:

12.1. už Plano įgyvendinimo organizavimą (koordinavimą), už Plano priemonių, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto, vykdymo stebėseną ir kontrolę yra atsakingas Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius (toliau – Skyrius);

12.2. už konkrečių Plano priemonių įgyvendinimą atsako Plane numatytų priemonių atsakingi vykdytojai (toliau – atsakingi vykdytojai). Kai Plane nurodomi keli vykdytojai, atsakingu vykdytoju, t. y. priemonės įgyvendinimą koordinuojančiu vykdytoju, kuriam kiti vykdytojai padeda vykdyti priemonę, laikomas tas, kuris nurodytas pirmas;

12.3. atsakingi vykdytojai, pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip iki sausio 5 d. pateikia Skyriui ataskaitą apie vykdytos priemonės įgyvendinimo eigą, jos veiksmingumą ir efektyvumą, apie kliūtis ir problemas, iškilusias įgyvendinant priemonę, įgyvendintus tikslus ir pasiektus rezultatus pagal Plane nustatytus laukiamo rezultato vertinimo kriterijus;

12.4. Skyrius, įvertinęs atsakingų vykdytojų ataskaitas, parengia praėjusių kalendorinių metų Plano vykdymo ataskaitą, kuri yra viena iš Skyriaus praėjusių kalendorinių metų veiklos ataskaitos dalių.

13. Praėjusių kalendorinių metų Programos priemonių įgyvendinimo ir galutinis įvertinimas (ataskaita) teikiamas:

13.1. PAGD prie VRM Šiaulių priešgaisrinei gelbėjimo valdybai kartu su Civilinės saugos uždavinių vykdymo Šiaulių miesto savivaldybėje analize – ne vėliau kaip iki einamųjų metų I ketvirčio pabaigos;

13.2. Savivaldybės tarybai – kartu su Savivaldybės administracijos direktoriaus veiklos ataskaita.

14. Plano atsakingi vykdytojai – PAGD prie VRM Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, Savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai. Įgyvendinant programą gali dalyvauti ir kiti valstybės, savivaldybės ir nevyriausybinio sektoriaus subjektai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos, bendruomenės socialinės grupės.

15. Programos priemonėms įgyvendinti skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos (toliau – lėšos), tvirtinamos Savivaldybės tarybos sprendimu kiekvienais kalendoriniais metais kartu su savivaldybės metiniu biudžetu.

16. Lėšos, Plane numatytoms konkrečioms priemonėms kalendoriniais metais įgyvendinti:

16.1. tvirtinamos Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgus į esamą priešgaisrinės saugos būklės situaciją ir (ar) atlikus įvykdytų Plano priemonių gautų rezultatų analizę PAGD prie VRM Šiaulių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, Savivaldybės institucijų teikimu;

16.2. tikslinamos PAGD prie VRM Šiaulių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos savivaldybės institucijų motyvuotu teikimu.

17. Skyrius kiekvienais metais iki vasario 1 d. pateikia Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai informaciją apie Programos įgyvendinimą teisės aktų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Programa ir Programos įgyvendinimo priemonių plano ataskaita skelbiamos Šiaulių miesto savivaldybės interneto svetainėje.

19. Programa gali būti keičiama, papildoma ar pripažįstama netekusia galios Savivaldybės tarybos sprendimu.

_____